

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 157)

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Arasında Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/323)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B. 02. 0. KKG/101-216/06511

13.1.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 6.1.1992 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Arasında Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

GEREKÇE

İçinde bulunduğumuz yılın ilk aylarında Romanya Dışişleri Bakanlığı, Bükreş Büyükelçiliğimizle temas ederek, Romanya'nın Avrupa'daki dostluklarını Dostluk, İşbirliği ve İyi Komşuluk Antlaşmaları ile muhafaza etmek ve pekiştirmek arzusu ile diğer bazı Avrupa ülkeleri meyanında Türkiye ile de bir Dostluk, İşbirliği ve İyi Komşuluk Antlaşması akdetmek arzusu-nu dile getirmiştir. Romen Dışişleri Devlet Sekreteri, bu yönde hazırladıkları bir taslak metni de Büyükelçiliğimize tevdi etmiştir. Bu taslak üzerinden yürütülen müzakereler sonucunda mutabık kalınan metin önce 19 Eylül'de Türkiye adına Bükreş Büyükelçimiz Tugay Uluçevik, Romanya adına da Dışişleri Devlet Sekreteri Meselkanu tarafından parafe edilmiş, bilahare Sayın Cumhurbaşkanımızın Romanya'ya yaptığı resmî ziyaret sırasında 19 Eylül 1991 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız ve Romen Cumhurbaşkanı İliescu tarafından imzalanmıştır.

Romanya, SSCB ve İtalya ile benzer Andlaşmalar imzalamış olup Yunanistan ve Yugoslavya ile de bu amaçla görüşmelerde bulunmaktadır.

Bu Antlaşma, Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya arasındaki ilişkilerin yeni bir anlayışla karşılıklı güven ve ortak çıkarlar doğrultusunda daha da geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Antlaşmanın içeriği özetle aşağıda sunulmuştur.

DİBAÇE

17 Ekim 1933 tarihli iki ülke arasındaki Dostluk, saldırmazlık, Hakemlik ve Uzlaşma Antlaşmasına, AGİK süreci ilkelerine, BM Yasası amaç ve prensiplerine atıfla ilişkilerin daha da geliştirilmesi ve güçlendirilmesi hususundaki siyasî irade vurgulanmaktadır.

MADDE 1

İki ülkenin münasebetlerini karşılıklı güven, işbirliği ve ortak yarar temellerinde, siyasî bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğüne saygı, içişlerine karışmama ilkelerine dayalı olarak etkin bir biçimde geliştirmesi azmi teyid edilmektedir.

MADDE 2

Uluslararası ilişkilerde güç kullanılmasının kabul edilemeyeceği, uyuşmazlıkların münhasıran barışçı yöntemlerle çözülmesi gerektiği belirtilerek toprakların yekdiğerine yönelik saldırgan ve yıkıcı faaliyetler için kullanılmasına izin verilmeyeceği taahhüt edilmektedir.

MADDE 3

Taraflardan birinin saldırıya maruz kalması halinde diğér tarafın saldırganı destek ve yardım sağlamayacağı ve bu saldırının durdurulması ve tüm sonuçlarının hertaraf edilmesi amacıyla çaba sarfedileceği taahhüt edilmektedir.

MADDE 4

Barış ve güvenliği ihlal veya tehdit eden bir gelişme karşısında tarafların temasa geçerek durumu değerlendirecekleri ve sorunun çözüme kavuşturulması için alınacak tedbirler konusunda danışmalarda bulunacakları belirtilmektedir.

MADDE 5

Birleşmiş Milletler rolünün güçlendirilmesi yolundaki çabaların sürdürüleceği ifade edilmektedir.

MADDE 6

AGİK sürecine tam bağlılık teyit edilmekte Tarafların ortak değerlere dayalı bir Avrupa düzeninin geliştirilip güçlendirilmesine katkıda bulunacakları kaydedilmektedir.

MADDE 7

Uygulanması etkin bir şekilde denetlenebilen anlaşmaların yapılması suretiyle silahların kontrolü ve silahsızlanma sürecinin uluslararası güvenliğin korunması ve güçlendirilmesine katkıda bulunduğu hususundaki ortak görüş teyit edilmekte, Tarafların bu yöndeki çabaları arasında uyum sağlamak amacıyla askerî makamlar arasında danışmalarda bulunacakları belirtilmektedir.

MADDE 8

Ekonomik ticarî bilimsel, teknolojik ve çevre alanlarındaki işbirliğinin kapsamlı biçimde geliştirilmesi, birbirlerinin vatandaşlarına, şirketlerine en elverişli şartların sağlanmasını öngörülmektedir.

MADDE 9

Ekonomik, bilimsel ve teknik alanlarda bilgi ve deneyim değişimi ile düzenli danışmaların teşvik edileceği ifadeyle ekonomik ilişkilerin geliştirilmesinde Türk-Romen karma ekonomik komisyonun taşıdığı öneme atıfta bulunmaktadır.

MADDE 10

İki ülke arasındaki bilimsel ve teknik işbirliğinin önemi vurgulanmaktadır.

MADDE 11

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Deklerasyonunun uygulanması için Tarafların birlikte her türlü çabayı gösterecekleri kaydedilmektedir.

MADDE 12

Çevre sorunlarını taşıdığı önem çerçevesinde Karadenizin Kirlilikten Korunması Sözleşmesine ve ilgili protokollere atıfla Karadenizdeki bütün kirlenme sebepleriyle mücadele edilmesi hususunda tarafların taahhütleri teyid edilmektedir.

MADDE 13

Türk ve Romen ulusları arasındaki kültür, eğitim ve bilimsel alanlardaki işbirliğinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 14

Her türlü enformasyonun daha geniş ve özgür biçimde yayılımını sağlamak amacıyla basın ve yayın alanlarındaki işbirliğinin destekleneceği belirtilmektedir.

MADDE 15

Parlamentolar arasındaki temasların geliştirilmesine atfedilen önem vurgulanmakta, kadın ve gençlik örgütleri, sendikalar ve spor kuruluşları arasındaki işbirliğinin destekleneceği kaydedilmektedir.

MADDE 16

Taraflar arasında konsolosluk alanındaki işbirliğinin daha da geliştirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 17

Terörizm kınanmakta, uluslararası teröristlere ve örgütlenmiş suçlara, silah ve uyuşturucu madde, tarihi ve kültürel eser kaçakçılığına karşı mücadelede işbirliğinde bulunulacağı belirtilmektedir.

MADDE 18

Türkiye ile Romanya arasındaki ikili ilişkilerin ahdi çerçevesinin iyileştireceği taahhüt edilmektedir.

MADDE 19

İkili, bölgesel ve uluslararası sorunları görüşmek üzere siyasî danışmalarda bulunulması kararlaştırılmaktadır.

MADDE 20

Bu Antlaşmanın herhangi bir devlete karşı olmadığı ve Tarafların mevcut ikili ve çok taraflı anlaşmalardan doğan hak ve vecibelerini etkilemeyeceği ifade olunmaktadır.

MADDE 21

Onay, yürürlük, süre (20 yıl) fesih kuralları belirlenmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/323

Karar No. : 37

2.7.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Arasında Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 17.6.1992 Tarihli 9 uncu Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

17 Ekim 1933 Tarihli iki ülke arasındaki Dostluk, Saldırmazlık, Hakemlik ve Uzlaşma Antlaşmasına, AGİK süreci ilkelerine ve BM Yasası amaç ve prensiplerine atıfla, ilişkilerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesini amaçlayan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dinçer
Ankara
Üye
M. Vehbi Dinçerler
Ankara
Üye
Mehmet Sağdıç
Ankara
Üye
Kâmrân İnan
Bitlis
Üye
İsmail Coşar
Çankırı
Üye
M. İstemihan Talay
İçel
Üye
Nurhan Tekinel
Kastamonu
Üye
Mustafa Doğan
Gaziantep

Başkanvekili
Fethi Akkoç
Bursa
Üye
Sait Kemal Mimarçoğlu
Ankara
Üye
Tunç Bilget
Aydın
Üye
Hüsamettin Örüç
Bursa
Üye
Arslan Adnan Türkoğlu
Çorum
Üye
Erkut Şenbaş
İzmir
Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli
Üye
Halil Başol
Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Arasında Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 19 Eylül 1991 tarihinde Bükreş’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Arasında Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği Antlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Téz

Devlet Bakanı

G. İleri

Devlet Bakanı

O. Kılıcıoğlu

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı

K. Töptan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tandır

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Devlet Bakanı

C. Çağlar

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Töpcü

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğulay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı

B. D. Akyürek

(S. Sayısı : 157)

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Arasında Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun BulunduĐuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ROMANYA ARASINDA DOSTLUK, İYİ KOMŞULUK VE İŞBİRLİĞİ ANTLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya,

Ülkeleri ve milletleri arasındaki geleneksel dostluk ve işbirliği ilişkilerinin ulaşmış bulunduğu düzeyden duydukları memnuniyeti kaydederek,

17 Ekim 1933 tarihinde Ankara'da imzalanmış bulunan Dostluk, Saldırmazlık, Hakemlik ve Uzlaşma Antlaşmasını gözönünde tutarak ve bu Antlaşmanın iki Devlet ve millet arasında ihlal edilemez bir barışın ve gerçek ve ebedi bir dostluğun mevcut olduğuna ilişkin maddelerine bağlılıklarını özellikle teyit ederek,

Birleşmiş Milletler Yasasının amaç ve ilkelerine bağlılıklarını yineleyerek,

1 Ağustos 1975 tarihli Helsinki Nihai Senedi ve 21 Kasım 1990 tarihli Yeni Bir Avrupa İçin Paris Yasası da dahil olmak üzere, Avrupa'da Güvenlik ve İşbirliği Konferansı süreci çerçevesinde kabul edilen diğer belgeler ile üstlendikleri yükümlülükleri teyit ederek,

Avrupa Kıtasında özgürlük, insan haklarına saygı, demokrasi, barış, güvenlik ve işbirliği yönünde atılan tarihi adımları memnuniyetle karşılayarak,

Avrupa'da demokrasi, barış ve bütünleşme sürecinin hızlandırılması ve yeni oluşan dostluk ve işbirliği ortamının daha da güçlendirilmesi için çabaların sürdürülmesi gereğine inanarak ve bu amaçla bu yöndeki çabalara katkıda bulunmak azimlerini ve kararlılıklarını açıklayarak,

İki ülke arasındaki dostluk, iyi komşuluk ve işbirliği ilişkilerinin yeni bir temel üzerinde dayalı olarak daha da geliştirilip güçlendirilmesi kararlılığı ile,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

MADDE 1

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya, aralarındaki ilişkileri karşılıklı güven, işbirliği ve ortak yarar temellerinde ve birbirlerinin siyasi bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı, içişlerine karışmama, hak eşitliği ve insan haklarına ve temel özgürlüklerine saygı ilkelerine dayalı olarak geliştirmek azim ve kararlılıklarını teyit ederler.

MADDE 2

Taraflar, uluslararası ilişkilerde güç kullanılması veya güç kullanma tehdidinde bulunmasının kabul edilemez olduğunu ve uluslararası sorunların barışçı yöntemlerle çözüme kavuşturulması gerektiğini teyit ederler.

Taraflar, topraklarının yekdiğerine yönelik saldırgan ve yıkıcı faaliyetler için kullanılmasına izin vermeyeceklerdir.

Taraflar, aralarında doğabilecek uyuşmazlıkları, mühhasıran barışçı yöntemlerle ve dostane bir şekilde çözmek azimlerini teyit ederler.

MADDE 3

Taraflar, birbirlerinin üçüncü devlet veya devletlerin silahlı saldırısına uğramaları halinde saldırgana veya saldırganlara askerî veya diğer bir şekilde yardım sağlamayacaklarını taahhüt ederler.

Böyle bir durumda Taraflar saldırının durdurulması ve tüm sonuçlarının bertaraf edilmemesi amacıyla Birleşmiş Milletler Yasası'na uygun olarak ve diğer ilgili uluslararası kurum ve düzenlemelerin sağladığı imkânlardan yararlanarak hertürlü çabayı harcayacaklardır.

MADDE 4

Taraflar, uluslararası barış ve güvenliği tehdit edecek veya tehlikeye sokabilecek bir durum karşısında birbirleriyle temasa geçerek durumu değerlendirecek ve bu konuda danışmalarda bulunacaklardır.

MADDE 5

Taraflar, Birleşmiş Milletler Örgütünün uluslararası barış ve güvenliğin idamesi konusunda ve diğer alanlarda oynadığı rolün güçlendirilmesi amacı ile aralarındaki işbirliğini ve ortak çabalarını artırmakta anlaşmışlardır.

MADDE 6

Taraflar, Yeni Bir Avrupa İçin Paris Yasasının kabulü ile kurum ve yapılarını oluşturma aşamasına giren Avrupa'da Güvenlik ve İşbirliği Konferansı sürecine tam bağlılıklarını teyit ederler.

Taraflar, Avrupa'nın, Avrupa ulusları arasındaki anlayış dostluk, karşılıklı güven ve işbirliğini daha da güçlendirecek bir Devletler topluluğu halinde yeniden şekillenmesi yolunda çaba harcayacaklardır.

Taraflar, demokrasi, özgürlük, hukukun üstünlüğü, düşünce, din ve inanç özgürlüğü, insan haklarına saygı, hür teşebbüs ve sosyal adalet gibi ortak hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunmayı sürdürecektirler.

MADDE 7

Taraflar, AGİK süreci çerçevesinde, Avrupa'da güvenlik, güven ve istikrarın güçlenmesini sağlayacak olan silahların kontrolü ve silahsızlanmayı geliştireceklerdir.

Taraflar, uygulanması etkin şekilde denetlenebilen anlaşmaların yapılmasıyla silahların kontrolü ve silahsızlanma sürecini geliştirmek amacıyla, katıldıkları uluslararası müzakere forumları da dahil olmak üzere, işbirliğinde bulunacaklardır.

Taraflar, askerî alanda temasları geliştirecek, askerî makamları arasında kararlaştırılacak düzeylerde temaslarda ve devrevi danışmalarda bulunacaklardır.

MADDE 8

Taraflar, aralarındaki ekonomik, sınai, malî, ticarî, bilimsel, teknolojik ve çevre alanlarındaki işbirliğini kapsamlı biçimde geliştireceklerdir.

Taraflar, aralarındaki ticari ilişkilerin ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesinin iki ülke halklarının refah ve mutluluğuna hizmet edeceği ve bunun Romanya'nın ekonomik reformlarını yürütmesine ve serbest piyasa ekonomisine geçişine de önemli ölçüde katkıda bulunacağı hususunda görüş birliği içindedirler.

Taraflar, işbu Madde'de belirtilen işbirliği hedeflerini ileriye götürmek amacıyla gerektiğinde yeni anlaşmalar ve diğer pratik düzenlemeler yapacaklardır.

Taraflar, başta ulaştırma, haberleşme ve enerji sektörleri olmak üzere ekonominin çeşitli alanlarında işbirliği yapılmasının ve iki ülkenin kamu ve özel sektör şirketleri arasında ortak şirketler kurulmasının önemini teyit etmişlerdir. Taraflar, bu amaçla, ikili anlaşmaları çerçevesinde gerekli teşvikleri sağlamak ve ülkelerinde veya üçüncü ülkelerde, ikili veya çok taraflı ortak yatırımları özendirmek için anlaşmışlardır.

Taraflar, üçüncü ülkelere karşı yükümlülüklerine ters düşmeyecek şekilde ve iç hukuklarına uygun olarak diğer tarafın vatandaşlarına, şirketlerine ve kuruluşlarına, yatırımlarında ve diğer ekonomik faaliyetlerinde ve elverişli şartları sağlamayı dikkate alacaklardır.

MADDE 9

Taraflar, ekonomik alanlarda birbirlerinin bilgi ve deneyiminden yararlanmak amacıyla danışmalarda ve uzman değişiminde bulunmanın yararını teyit etmişler ve ülkelerinin potansiyelinin daha iyi tanınması için her düzeyde temasların artırılmasını kararlaştırmışlardır.

Taraflar, iki ülke arasındaki ekonomik, ticari ve teknik işbirliği uygulamalarının güçlendirilmesi ve yönlendirilmesi amacıyla, Hükümetlerarası Türk-Romen Karma Ekonomik Komisyonuna önemli görevler düştüğü konusunda mutabıktırlar.

Türk-Romen İş Konseyinin kurulmasının potansiyel yararları olacağına inanan Taraflar, bu yöndeki çabaların özendirilmesi üzerinde görüş birliği içindedirler.

MADDE 10

Taraflar, bilim ve teknoloji kuruluşları arasında yakın ilişkiler kurulması ve gerektiğinde ad-hoc çalışma grupları oluşturulması hususunda mutabıktırlar. Taraflar, ayrıca bilimsel ve teknik işbirliğinin ahdi temelinin bir an önce tesis edilmesi hususunda görüş birliği içindedirler.

MADDE 11

Taraflar, Karadeniz Bölgesi ülkeleri arasında ekonomik ilişkilerin daha da geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesine büyük önem atfetmektedirler.

Bu amaçla, Taraflar, ekonomi, teknoloji ve çevrenin korunması alanlarında ortak çıkarlara yönelik işbirliği projelerinin yürütülmesi ve geliştirilmesini amaçlayan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Deklarasyonu" nun uygulanması için hertürlü çabayı sarfedecekler ve Türk ve Romen işletme ve firmalarının bireysel veya ortak girişimlerini teşvik etmek ve iş koşullarını geliştirmek için çalışacaklardır.

MADDE 12

Taraflar, çevrenin korunmasına ilişkin sorunların küresel önemini gözönünde tutarak, bu alanda aralarındaki işbirliğini yoğunlaştırma arzusundadırlar.

Nihai şeklini almış olan "Karadeniz'in Kirlilikten Korunması Sözleşmesi" nin ve ilgili Protokollerinin Karadeniz'e kıyıdaş ülkeler arasında imzalanacağına dair beklentilerini açıklayan Taraflar, anılan Sözleşmenin amaçlarını takip etmek ve geliştirmek ve ilgili uluslararası kuruluşlarla yakın işbirliği halinde, Karadeniz'deki bütün kirlenme sebepleriyle mücadele etmek hususundaki taahhütlerini yeniden teyid ederler.

MADDE 13

Taraflar, Türk ve Romen ulusları arasındaki kültürel bağları ve iletişimi güçlendirmek karlılığıyla ve tüm Avrupa uluslarına açık bir Avrupa kültür sahasının yaratılmasına katkıda

bulunmak arzusuyla, aralarında mevcut kültür, eğitim, bilim ve sanat değişimlerini düzenleyen anlaşma ve uygulama programlarına dayanan kültürel işbirliğinin daha da geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesini taahhüt ederler.

Taraflar, iki ülkenin Üniversiteleri, araştırma kurumları ve kültür ve sanat kuruluşları arasında doğrudan işbirliği yapılmasını özendireceklerdir.

Taraflar, ayrıca, Türkiye'de Romen dilinin ve Romanya'da Türk dilinin öğrenimini destekleyecekler ve teşvik edeceklerdir. Taraflar, öğretim malzemesi değişimi ve öğretmenlere eğitim olanağı sağlanmasını kolaylaştıracaklardır.

MADDE 14

Taraflar, her türlü enformasyonun daha geniş ve özgür biçimde yayılımını sağlamak yolundaki çabalarını artırmayı ve buna bağlı olarak basın ve yayın alanlarındaki işbirliğini çağdaş haberleşme yöntemlerinin kablo ve uydu sistemleri gibi olanaklarından da yararlanmak suretiyle teşvik etmeyi ve geliştirmeyi taahhüt ederler.

MADDE 15

Taraflar, Parlamentoları arasındaki temasların geliştirilmesine özel bir önem atfetmektedirler.

Taraflar, her iki ülkenin halkları arasındaki temasların artırılması ve kadın ve gençlik örgütleri, sendikalar, eğitim kurumları ve spor kuruluşları ile diğer meslekî ve sosyal örgütleri arasındaki temas ve işbirliğinin gelişmesini destekleyeceklerdir. Taraflar, kentler ve yerel yönetimler arasındaki temasların ve işbirliğinin gelişmesini özendireceklerdir.

MADDE 16

Taraflar konsolosluk alanında işbirliğini daha da geliştireceklerdir. Vatandaşlarının diğer ülkede buldukları süre içinde karşılaşılabilecekleri sorunları iyi niyetle çözmeye yönelik çaba göstereceklerdir.

MADDE 17

Taraflar, terörizmin bütün yöntem ve uygulamalarını, kaynağı, sebebi ve amacı ne olursa olsun kayıtsız şartsız kınarlar. Taraflar, terörizmin hiçbir koşul altında haklı kılınamayacağı yolundaki inaçlarını teyit ederler.

Taraflar, uluslararası terörizme ve örgütlenmiş suçlara karşı mücadelede işbirliği yapacaklardır.

Taraflar, silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığı ile tarihî ve kültürel eserler ve diğer benzer kaçakçılığa karşı mücadelede işbirliği yapacaklardır.

MADDE 18

Taraflar, ülkeleri arasındaki işbirliğinin ve Avrupa'daki genel eğilimlerin doğurduğu ihtiyaçları da dikkate alarak ve ülkelerinin ekonomik, sosyal ve hukukî yapılarındaki gelişmelere uygun olarak, ikili ilişkilerinin ahdi çerçevesini iyileştireceklerdir.

MADDE 19

Taraflar, ikili ilişkilerin gelişmesi hususunda ve her iki ülkeyi ilgilendiren uluslararası ve bölgesel konularda uygun düzeyde ve düzenli aralarla siyasî danışmalarda bulunacaklardır.

MADDE 20

İşbu Antlaşma herhangi bir Devlete karşı değildir ve Tarafların üçüncü Devletlerle imzalamış oldukları ikili ve çok taraflı anlaşmalardan doğan hak ve vecibelerini etkilemeyecektir.

MADDE 21

İşbu Antlaşma onaya tabidir. Onay belgelerinin teati edildiği tarihten 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

İşbu Antlaşma 20 yıl yürürlükte kalacaktır. Taraflardan birinin yürürlük süresinin dolmasından bir yıl önce yazılı olarak feshi ihbarda bulunmaması halinde Antlaşma beşer yıllık sürelerle yürürlükte kalmaya devam edecektir.

Bükreş'te 19 Eylül 1991 tarihinde herbiri Türkçe ve Romence dillerinde olmak üzere iki nüsha halinde ve her iki metin aynı ölçüde geçerli olacak şekilde imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA
TURGUT ÖZAL
CUMHURBAŞKANI

ROMANYA
ADINA
ION ILIESCU
CUMHURBAŞKANI

